

Väntetider i ögonvården

En granskning och betygssättning av måluppfyllelse
och beredskap på regional och nationell nivå 2019

INNEHÅLL

Sammanfattning.....	3
1. Inledning.....	4
1.1. Bakgrund och begrepp.....	4
1.2. Metod och upplägg.....	4
1.3. Begränsningar.....	5
2. Väntan till första besök och behandling 2019.....	6
2.1. Måluppfyllelse första besök.....	6
2.2. Måluppfyllelse operation/åtgärd.....	7
3. Betygsättning och rankning av regionerna.....	8
4. Förändringar över tid.....	10
4.1. Små förändringar nationellt.....	10
4.2. Större variation regionalt.....	11
4.3. Antalet regioner som klarar målsättningen minskar.....	11
5. Slutsatser och reflektioner.....	12
5.1. Fortsatt dålig måluppfyllelse och stora variationer.....	12
5.2. Alarmerande resultat med risker för patienten.....	13
5.3. Avslutande reflektioner.....	14
6. Referenser.....	15
7. Tabellbilaga.....	16
Tabell 2.1.....	16
Tabell 2.2.....	17
Tabell 2.3.....	18
Tabell 3.2.....	19
Tabell 4.1.....	20
Tabell 4.2.....	20

Sammanfattning

Med hjälp av siffror från databasen Väntetider i vården har Synskadades Riksförbund (SRF) för fjärde gången granskat väntetiderna i svensk ögonsjukvård. Även denna granskning, som avser väntetider för 2019, visar att det finns stora regionala skillnader. Kartläggningen visar också att allt färre regioner når vårdgarantins mål om att 90 procent av patienterna ska få specialistvård inom tre månader.

Halland är den region som klarar sig allra bäst i årets ranking. Det är den enda region som når målsättningen inom alla tre granskade områden. Halland är dessutom en bra bit före årets delade tvåor, Kronoberg och Stockholm.

Rapporten beskriver flera negativa trender under de år som SRF:s granskningar har genomförts. I årets betygssättning är det hela åtta regioner som får ett snittbetyg under 2,0 på en femgradig skala. Det är fler regioner än i någon av de tidigare granskningarna. Fyra av dessa, Norrbotten, Sörmland, Västernorrland och Östergötland hamnar på det sämsta möjliga snittbetyget 1,0. Östergötland är den region som rasat allra mest sedan den första granskningen.

På nationell nivå ser det dock ut som de tydliga nedåtgående trenderna från mitten på 2010-talet till viss del har avstannat. Väntan på gråstarrsoperation är det enda granskade område, där målsättningen fortsätter att försämrans nationellt.

Kontakt:

Mikael Ståhl, utredare/intressepolitisk handläggare

Telefon: 08-39 92 91

E-post: mikael.stahl@srf.nu

1. Inledning

För att få en bild av hur väntetiderna ser ut i svensk ögonvård har Synskadades Riksförbund (SRF) för fjärde gången granskat de siffror som redovisas i databasen Väntetider i vården.

De tre tidigare granskningar som Synskadades Riksförbund gjort (2013, 2015 och 2017) visade stora skillnader och att många regioner inte lever upp till målen i nationella vårdgarantin. I denna nya genomgång, där data från 2019 analyseras, undersöker vi om skillnaderna mellan regionerna är lika stora, om det har skett några förändringar i hur länge ögonvårdspatienter tvingas stå i kö och om regionerna har blivit bättre på att uppfylla vårdgarantin.

1.1. Bakgrund och begrepp

I databasen Väntetider i vården redovisas väntetider för alla typer av vård som ingår i den nationella vårdgarantin. Databasen drivs av Sveriges kommuner och regioner (SKR) och redovisar väntetider på regionnivå, på enhetsnivå och för olika vårdområden. Ett av de vårdområden som ingår är ögonsjukvården.

Uppgifterna i databasen redovisas utifrån den nationella vårdgarantins olika tidsgränser, som bland annat säger att:

- Alla patienter ska få ett första besök inom den specialiserade vården inom 90 dagar från att en remiss har utfärdats.
- Alla patienter ska efter beslut få operation/behandling inom den specialiserade vården inom 90 dagar.

Siffrorna i Väntetider i vården redovisar andelen i procent varje månad som fått första besök eller operation/behandling inom vårdgarantins 90 dagar. I databasen kallas detta för måluppfyllelse. Om alla patienter har fått besök eller vård inom 90 dagar är måluppfyllelsen 100 procent.

1.2 Metod och upplägg

I denna rapport redovisas vår egen bearbetning av siffror från SKR:s databas. Rapporten innehåller siffror för såväl alla enskilda regioner som för hela riket. Både regionala och nationella resultat jämförs också med resultaten från våra tidigare granskningar. Ingen redovisning på enhetsnivå görs.

I SKR:s databas redovisas bara siffror för specifika månader. För att lättare kunna göra rättvisa jämförelser har i vår granskning medeltal för hela året beräknats. Det vill säga måluppfyllelsen för varje enskild må-

nad 2019 har lagts samman och delats med 12 månader. Detta kallas nedan för genomsnittlig måluppfyllelse - ett begrepp som inte används i SKR:s databas.

Observera att denna genomsnittliga måluppfyllelse inte nödvändigtvis ger en exakt andel för hur många som väntat kortare tid än tre månader under året, eftersom det faktiska antalet väntande, som procentandelen beräknas från, kan variera från månad till månad. Den genomsnittliga måluppfyllelsen ska istället ses som en jämförelsesiffra som tar med både själva måluppfyllelsen och variationen mellan månaderna i beräkningen. Hur stor denna variation mellan månaderna är kan skilja sig mycket från region till region.

För att underlätta för den som använder skärmläsare eller förstoringsprogram redovisas alla tabeller utom en i en särskild tabellbilaga i slutet. I texten görs dock hänvisningar till rätt tabell i bilagan.

Observera att i tabellerna 2.1–2.3 redovisas siffrorna för 2019 i den första sifferkolumnen och siffrorna för tidigare år i kolumnerna till höger. I tabell 4.1 och 4.2 visas däremot kolumnerna för varje år i stigande ordning med 2019 längst till höger. Detta för att tydligare åskådliggöra det kronologiska förloppet.

1.3. Begränsningar

De siffror som redovisas rör inte akutsjukvård för ögonskador eller återbesök och uppföljningar efter operationer och behandlingar. I SKR:s databas går det inte att se eventuella skillnader i väntetider mellan andra typer av ingrepp och behandlingar i ögonvården utöver operation av gråstarr och skelning. Övriga operationer och behandlingar som till exempel hornhinnetransplantation eller behandling för glaukom eller makuladegeneration samlas i ett tredje område som i SKR:s databas och även nedan kallas övrig ögonvård.

Inte heller framgår några patientspecifika bakgrundsfakta i databasen. Därför kan till exempel inga eventuella genusbundna eller åldersmässiga skillnader upptäckas. För att kunna se sådana skillnader får man istället konsultera de nationella kvalitetsregister, där kön, ålder och datum för besök och behandling registreras.

2. Väntan till första besök & behandling 2019

Här nedan redovisas hur den genomsnittliga måluppfyllelsen ser ut för 2019 i de tre granskade kategorierna, väntan till första besök respektive väntan till operation/åtgärd för gråstarr och för övrig ögonvård. En mer övergripande beskrivning med mer fokus på skillnader över tid finns i kapitel 3 och 4 nedan.

Redan här framgår, precis som i tidigare granskningar, att det råder stor variation mellan regionerna. Några regioner uppfyller helt eller till stor del målet om högst 90 dagars väntetid både inför ett första besök och inför operation/åtgärd. I de flesta regioner får dock en stor andel av patienterna vänta mer än 90 dagar.

2.1. Måluppfyllelse första besök

När det gäller väntetider till första besök i ögonvården, det vill säga från remissdatum till att få träffa en ögonspecialist, är det 2019 bara tre av de 21 regionerna som har en genomsnittlig måluppfyllelse på minst 90 procent. Dessa är Gotland, Halland och Kronoberg. Dessa tre har dessutom legat på samma höga nivå när det gäller tid till första besök i samtliga fyra granskningar som SRF gjort.

Det finns dock flera regioner som inte är i närheten av denna målsättning. Exempelvis når Gävleborg, Jämtland/Härjedalen och Norrbotten inte ens upp till en genomsnittlig måluppfyllelse på 50 procent.

I första sifferkolumnen i tabell 2.1 finns den genomsnittliga måluppfyllelsen 2019 för väntan till första besök i ögonvården för varje region. I de tre sifferkolumnerna till höger i samma tabell redovisas, som en jämförelse, samma andelar för 2017, 2015 och 2013. Nästan alla regioner har sämre siffror för första besök i årets granskning jämfört med vår första granskning år 2013. Försämringen är särskilt tydlig i Gävleborg, Norrbotten, Värmland, Västernorrland och Östergötland.

När det gäller de sammanlagda siffrorna för hela riket så är den genomsnittliga måluppfyllelsen för 2019 endast 67 procent. Även det är en långt ifrån gällande målsättning. Dessutom visar de nedersta raderna i tabell 2.1 att den nationella måluppfyllelsen för första besök i ögonvården under alla granskade år har varit sämre än motsvarande siffra för alla vårdområden sammantaget.

2.2. Måluppfyllelse operation/åtgärd

När det gäller måluppfyllelsen för väntan till operation/åtgärd är statistiken om ögonvården i SKR:s databas uppdelad på tre områden; gråstarr, skelning och övrig ögonvård. Endast siffror för gråstarr och övrig ögonvård redovisas här.

Både på riksnivå och i de flesta regioner är måluppfyllelsen för operation av gråstarr bättre än för övrig ögonvård. Den genomsnittliga måluppfyllelsen för hela landet var 78 procent för gråstarrsoperationer och 73 procent för övriga ögonvården. I årets granskning är det första gången bägge dessa siffror är bättre än den sammantagna siffran för alla vårdområden i riket. I tidigare granskningar har måluppfyllelsen inom övrig ögonvård varit sämre än den gemensamma siffran för alla vårdområden. Detta framgår av de nedersta raderna i tabell 2.2 och tabell 2.3. Dessa tabeller visar också att, precis som för måluppfyllelsen för första besök, det finns stora variationer mellan regionerna vad gäller väntetiderna till operation/åtgärd. Både för gråstarr och för övriga ögonbehandlingar finns det regioner som har en bra måluppfyllelse på över 90 procent. Inom bägge områdena finns samtidigt flera regioner där siffrorna är betydligt lägre. Första sifferkolumnen i tabellerna visar den genomsnittliga måluppfyllelsen för 2019, medan kolumnerna till höger visar siffrorna för de tre tidigare granskningarna.

Det finns tre regioner som har en genomsnittlig måluppfyllelse på 90 procent eller mer för både gråstarr och övrig ögonvård. Dessa är Halland, Stockholm och Västmanland.

Det finns även regioner som är ganska nära denna målsättning i båda kategorierna. De regioner som har sämst siffror för måluppfyllelse inom gråstarr är Norrbotten och Sörmland. Den förstnämnda ligger strax under 50 procent och den andra knappt över 50 procent.

När det gäller området övrig ögonvård är måluppfyllelsen till och med ännu sämre i några regioner. Sämst är Västernorrland med en rekordlåg genomsnittlig måluppfyllelse på 29 procent. Även för övrig ögonvård tillhör Norrbotten och Sörmland de med sämst siffror, då båda ligger på endast 39 procent för 2019. Alla dessa tre har dessutom fortsatt tappa från en redan dålig nivå 2017 och 2015.

Det finns alltså flera regioner där endast hälften eller färre än hälften av ögonpatienterna, trots beslut av specialistläkare, får rätt operation/åtgärd inom de tänkta tre månaderna. Det finns också klara nedåtgående trender i andra regioner. En av de allra tydligaste är Östergötland, där väntetiderna till både gråstarrsoperationer och behandling i övrig ögonvård försämrats avsevärt sedan 2013.

3. Betygsättning och rankning av regionerna

För att väga samman kriterierna i vår granskning och skapa en överskådlig bild har vi gjort ett betygssystem, där den genomsnittliga måluppfyllelsen har betygssatts. Betyget 1 till 5 har satts inom de tre områden som undersökts i årets granskning, det vill säga väntan till första besök i ögonvården samt väntan på gråstarrsoperation och operation/åtgärd inom övrig ögonvård.

I årets granskning är det endast den genomsnittliga måluppfyllelsen som betygssatts. Siffror för regionens beredskap för sjukskrivningar, semesterar och andra ledigheter har inte ingått i årets rapport.

Områdena och siffrorna bakom betygen beskrivs i kapitel 1 och 2 ovan samt i tabell 2.1, 2.2 och 2.3 i tabellbilagan. Betygen i de tre granskade kategorierna har räknats ut enligt nedanstående kriterier. Till sist har ett snittbetyg för alla tre kategorierna räknats ut för varje region. Precis som ovan har den genomsnittliga måluppfyllelsen för samtliga månader 2019 använts. De regioner som har en genomsnittlig måluppfyllelse på 99 procent eller mer har fått toppbetyget 5. I en fortsatt sjunkande skala har en måluppfyllelse på 90–98 procent gett betyget 4, 80–89 procent gett betyget 3, 70–79 procent gett betyget 2 och 69 procent eller mindre gett betyget 1.

I årets granskning har Halland klarat sig allra bäst. Med ett snittbetyg på 4,3 är Halland en bra bit före årets delade tvåor, Kronoberg och Stockholm, som har ett snitt på 3,7. Halland är dessutom en av de regioner som förbättrat sitt betyg sedan förra granskningen.

De regioner som hamnar längst ner på årets lista är Norrbotten, Sörmland, Västernorrland och Östergötland. Dessa fyra har fått det sämsta snittbetyget 1,0. Ytterligare fyra regioner har ett snittbetyg under 2,0.

Att så många som åtta regioner hamnar under ett snitt på 2,0 har inte hänt i någon av de tidigare tre granskningarna. I tabell 3.1 nedan rangordnas alla regioner efter de snittbetyg de fått i väntetidsgranskningen 2019. I tabell 3.2 i tabellbilagan redovisas förutom årets snittbetyg även betygen i vardera av de tre kategorierna region för region. Här framgår att Halland är den enda region som uppnår betyget 4 på alla tre granskade områden.

Tabell 3.1: Placering och snittbetyg i SRF:s väntetidsrankning 2019, jämfört med placering 2017.

Placering	Region	Snittbetyg	2017
1	Halland	4,3	2
2	Kronoberg	3,7	4
2	Stockholm	3,7	2
4	Gotland	3,3	1
4	Västmanland	3,3	4
6	Jönköping	3,0	6
6	Uppsala	3,0	8
8	Kalmar	2,7	6
9	Jämtland	2,3	19
9	Skåne	2,3	11
9	Västerbotten	2,3	13
12	Blekinge	2,0	8
12	Västra Götaland	2,0	13
14	Dalarna	1,7	18
14	Gävleborg	1,7	11
14	Värmland	1,7	8
14	Örebro	1,7	19
18	Norrbottn	1,0	13
18	Sörmland	1,0	19
18	Västernorrland	1,0	16
18	Östergötland	1,0	16
	Hela riket	1,7	

4. Förändringar över tid

4.1 Små förändringar nationellt

Efter att ha sett tydliga försämringar på nationell nivå i måluppfyllelsen inom ögonvården under åren i mitten på 2010-talet, visar årets granskning att de nedåtgående kurvorna har planat ut igen de senaste 3–4 åren. Detta gäller särskilt för väntan till första besök. Där var siffrorna för riket som bäst åren 2011 och 2012 med en genomsnittlig måluppfyllelse på 82 procent. Sedan sjönk samma måluppfyllelse till endast 65 procent under åren 2015 och 2016. Efter det har en marginell förbättring på ett par procentenheter skett, men nivån för 2019 är ändå 15 procentenheter sämre än toppåren i början av 2010-talet. En sjunkande men sedan utplanande kurva gäller även för måluppfyllelsen för väntan till operation/åtgärd för övrig ögonvård. Här är dock nedgången inte riktigt lika brant från toppåret 2012 till det sämsta året 2015.

När det gäller väntan till operation/åtgärd för gråstarr har den nedåtgående trenden dock inte planat ut på samma sätt. Här är 2019 det hittills sämsta året nationellt sett. För gråstarr är 2019 års nivå 5 procentenheter sämre än förra granskningen 2017 och hela 13 procentenheter sämre än toppåren 2013 och 2014.

I tabell 4.1 redovisas den genomsnittliga måluppfyllelsen på de tre granskade områdena för hela riket från 2011 och framåt.

Den utveckling som beskrivs ovan visas också i diagram 1 här. Den röda (översta) kurvan gäller måluppfyllelsen för gråstarr, den blå (mitten) gäller väntan till första besök och den gröna (nederst) gäller övrig ögonvård.

Väntetider riket 2011–2019

4.2. Större variation regionalt

När det gäller förändringar över tid i de olika regionerna är bilden mer varierad. Sett till de snittbetyg som regionerna fått i våra fyra granskningar så finns det flera tydliga nedåtgående trender, men även enskilda uppåtgående. Det finns också regioner som legat på ungefär samma snittbetyg alla år – vare sig det är högt, genomsnittligt eller lågt.

De regioner som har de tydligaste försämringarna i snittbetyg är Blekinge, Gotland, Jönköping, Norrbotten, Värmland och Östergötland.

I tabell 4.2 i bilagan visas hur snittbetyget har förändrats i respektive region under de fyra granskningarna.

Observera att Östergötland har sänkt sitt snittbetyg från fina 4,3 till endast 1,0. Regionerna Gotland och Jönköping har samtidigt försämrat sig från utmärkta 5,0 till ett snitt på 3,3 respektive 3,0. Det bör också observeras att antalet regioner som har ett snittbetyg på 4,0 eller mer har minskat från sju stycken år 2013 till bara en enda år 2019.

Om vi jämför enbart med den förra granskningen 2017 är det emellertid ungefär lika många regioner som förbättrat sitt snittbetyg som de som försämrat detsamma. På de flesta håll är dessa förändringar sedan 2017 relativt små. Största förbättringen sen sist står Jämtland/Härjedalen för som gått från 1,0 till 2,3.

4.3 Antalet regioner som klarar målsättningen minskar

Även sett till hur många regioner som uppfyller vårdgarantins mål syns en tydligt nedåtgående trend sedan SRF:s första granskning. När det till exempel gäller den genomsnittliga måluppfyllelsen för väntan till ett första besök sjönk antalet regioner som klarade 90 procent eller mer från elva stycken i granskningen 2013 till bara fyra år 2017 och endast tre år 2019. När det gäller väntan på gråstarrsoperation är trenden minst lika dålig. Här har antalet regioner som klarar 90 procent eller mer i det närmaste störttyckt från 17 stycken 2013 till endast fem i årets granskning. Även för området övrig ögonvård skedde en minskning fram till 2017, men sedan är antalet regioner samma för år 2019. Kanske kan detta, precis som för rikets siffror ovan, tyda på att den nedåtgående trenden planar ut?

5. Slutsatser och reflektioner

5.1. Fortsatt dålig måluppfyllelse och stora variationer

Denna rapport om väntetider i svensk ögonsjukvård visar att skillnaderna mellan regionerna fortsatt är mycket stor. Dessutom kan allt färre regioner leva upp till vårdgarantins mål om specialistvård inom 90 dagar.

2019 är det bara tre regioner som uppfyller målsättningen för väntan till första besök hos ögonspecialist samt bara fem respektive fyra regioner som gör det när det gäller väntan på operation för gråstarr respektive behandling inom övrig ögonvård. Detta är långt färre än i de första granskningar som SRF gjorde 2013 och 2015.

Sedan förra granskningen 2017 finns det exempel på både förbättringar och försämringar på regional nivå. På längre sikt syns dock en mer tydlig nedåtgående trend när det gäller förmågan att leva upp till vårdgarantin inom ögonvården. Detta innebär att en allt större andel av ögonpatienterna väntar längre än 90 dagar för såväl ett första besök hos specialist som på en operation eller behandling. De tydligaste försämringarna sedan förra granskningen syns när det gäller väntan på gråstarrsoperation. Generellt är regionerna ändå fortfarande bättre på att uppfylla vårdgarantin för operation av gråstarr jämfört med operation eller behandling inom övrig ögonvård.

På nationell nivå är det omkring var tredje patient som väntar mer än tre månader på ett första besök och omkring två av tio som väntar mer än tre månader på en gråstarrsoperation. Det finns dock också flera exempel på regioner där långt fler än hälften av patienterna får vänta mer än 90 dagar.

5.2. Alarmerande resultat med risker för patienten

Siffrorna som rapporten redovisar är alarmerande. Dels betyder de allt sämre måluppfyllelsen, att färre och färre ögonvårdspatienter får rätt vård i rätt tid. Dels visar de stora skillnaderna mellan regionerna en stor ojämlikhet då ögonvårdspatienter har olika möjlighet att få rätt hjälp i olika regioner. Enligt Hälso- och sjukvårdslagen ska hela befolkningen ges en god vård på lika villkor, oavsett var i landet vi bor.

Att ögonsjukvården är ett vårdområde som har problem med långa väntetider bekräftades av Inspektionen för vård och omsorg (IVO) redan för ett par år sedan. I IVO:s rapport Vad har IVO sett 2017 beskrevs ögonsjukvården som ett område där ”det finns för få specialistutbildade läkare och specialistsjuksköterskor för att kunna ta hand om patienter inom rimlig tid”.

IVO skrev att ”långa väntelistor medför förseningar av besök”. Myndigheten noterade bland annat att en synfältsundersökning kan göras efter 18 månader istället för inom tre månader på grund av att det inte finns sjuksköterskor med rätt kompetens samt ”att återbesök och kontroller för patienter med kronisk grön starr försenas”.

Förutom problem med kompetensförsörjning såg IVO även att ”brister i hantering av remisser och kallelser bidrar till långa väntetider och vårdköer”.

Att döma av SRF:s aktuella väntetidsgranskning för 2019 råder samma situation fortfarande vad gäller väntetiderna.

IVO konstaterade också att långa vårdköer till specialistmottagningar medför risker för patienten.

Att långa vårdköer kan innebära stora risker med synförlust eller synförsämring konstateras också i en granskning av anmälningar till IVO, som publicerades i Läkartidningen i december 2019.

Granskningen gällde 102 avvikelser inom ögonvården under 2017 och 2018. Av dessa var 35 stycken, det vill säga var tredje ärende, orsakat av fördröjd vård. Därmed är fördröjd vård den vanligaste orsaken till skadeanmälningar i ögonvården.

Enligt läkarna som genomförde granskningen, Dalia Merklund och Magnus Gjötterberg vid Sankt Eriks ögonsjukhus, berodde den fördröjda vården till stor del på brist på ögonläkare men även på brist på ögonsjuksköterskor. Konsekvensen av fördröjd vård blev en bekräftad synförsämring i 25 av dessa 35 fall.

Enligt granskningen drabbar långa väntetider patienter med glaukom (grön starr) och patienter med den våta formen av åldersförändringar i gula fläcken (makuladegeneration) hårdast.

5.3. Avslutande reflektioner

Sammantaget ser vi alltså att svensk ögonvård har problem med långa väntetider, administrativa brister och för lite personal med rätt kompetens.

Det är uppenbart att det behövs mer resurser till ögonvården. Regionerna behöver göra mer för att främja en god ögonhälsa och förhindra synnedsättningar. Det är både ekonomiska och personella resurser som behövs, men även satsningar på att öka kompetensen.

För varje enskild individ är en synförlust ett mycket tungt slag både mentalt och socialt. På samhällsnivå innebär det också en stor onödig kostnad på grund av stora behov av rehabilitering, hjälpmedel och kommunala stöd och i värsta fall förlust av personens arbete och ett bidragsberoende. Bättre resurser och högre kvalitet i ögonvården borde ses som en samhällsinvestering och inte som en kortsiktig utgift.

6. Referenser

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) 2018. Vad har IVO sett 2017?
<https://www.ivo.se/publicerat-material/rapporter/vad-har-ivo-sett-2017/>

Synskadades Riksförbund 2014. Väntetider i ögonvården - Granskning och betygssättning av måluppfyllelse och beredskap inom region och regioner 2013
<http://www.srf.nu>

Synskadades Riksförbund 2016. Väntetider i ögonvården - Granskning och betygssättning av måluppfyllelse och beredskap inom landsting och regioner 2015
<http://www.srf.nu/det-har-gor-vi/rapporter/rapporter/>

Synskadades Riksförbund 2018. Väntetider i ögonvården 2017 - Granskning och betygssättning av måluppfyllelse inom landsting och regioner.
<http://www.srf.nu/det-har-gor-vi/rapporter/rapporter/>

Sveriges kommuner och regioner (SKR). 2018. Väntetider i vården.
<http://www.vantetider.se/>

Läkartidningen. 2019;116: FSMU. Läkartidningen 49–50/2019
<https://lakartidningen.se/klinik-och-vetenskap-1/artiklar-1/original-studie/2019/12/fordrojd-var-d-ar-den-vanligaste-avvikelsen-inom-ogon-sjukvarden/>

7. Tabellbilaga

Tabell 2.1. Genomsnittlig måluppfyllelse för första besök i ögonsjukvården 2019, jämförelse med 2017, 2015 och 2013, samtliga regioner och hela riket.

Region	2019	2017	2015	2013
Blekinge	77	78	78	91
Dalarna	69	46	56	72
Gotland	98	97	98	99
Gävleborg	30	39	68	76
Halland	99	98	99	99
Jämtland	48	44	60	78
Jönköping	74	86	96	99
Kalmar	78	70	94	97
Kronoberg	98	97	98	99
Norrbottnen	38	45	54	88
Skåne	74	75	73	66
Stockholm	83	93	91	96
Sörmland	55	56	77	72
Uppsala	81	75	61	83
Värmland	65	75	82	84
Västerbotten	78	70	70	90
Västernorrland	50	55	59	71
Västmanland	77	72	82	96
Västra Götaland	65	60	64	83
Örebro	68	58	60	95
Östergötland	64	69	98	98
Riket, ögon	67	65	72	80
Riket, all vård	79	79	83	89

Tabell 2.2. Genomsnittlig måluppfyllelse, operation/åtgärd gråstarr 2019, jämförelse med 2017, 2015 och 2013, samtliga regioner och hela riket.

Region	2019	2017	2015	2013
Blekinge	81	97	96	98
Dalarna	83	72	80	77
Gotland	78	99	100	100
Gävleborg	84	86	93	97
Halland	98	98	99	100
Jämtland	87	68	69	75
Jönköping	97	92	98	100
Kalmar	82	79	91	97
Kronoberg	96	97	97	98
Norrbottn	47	95	98	94
Skåne	89	96	90	91
Stockholm	98	97	97	99
Sörmland	52	63	89	85
Uppsala	87	88	88	76
Värmland	72	90	83	94
Västerbotten	81	76	86	90
Västernorrland	60	80	75	93
Västmanland	94	92	95	98
Västra Götaland	83	86	88	96
Örebro	83	55	80	69
Östergötland	62	79	100	100
Riket, gråstarr	78	83	89	91
Riket, all vård	69	72	79	86

Tabell 2.3. Genomsnittlig måluppfyllelse, operation/åtgärd övrig ögonvård 2019, jämförelse med 2017, 2015 och 2013, samtliga regioner och hela riket.

Region:	2019	2017	2015	2013
Blekinge	68	88	80	88
Dalarna	60	47	65	66
Gotland	90	93	100	99
Gävleborg	56	84	56	86
Halland	98	96	100	100
Jämtland	83	55	71	75
Jönköping	80	75	96	99
Kalmar	86	91	91	98
Kronoberg	89	79	91	94
Norrbottn	39	56	64	91
Skåne	71	62	48	59
Stockholm	94	94	83	96
Sörmland	39	49	63	54
Uppsala	82	87	71	85
Värmland	72	79	86	88
Västerbotten	77	79	82	88
Västernorrland	29	58	54	56
Västmanland	97	98	92	82
Västra Götaland	71	70	73	80
Örebro	60	45	59	79
Östergötland	57	75	96	97
Riket, ögon övr.	73	71	69	75
Riket, all vård	69	72	79	86

Tabell 3.2: Betyg i alla tre undersökta kategorier inklusive snittbetyg för alla regioner samt hela riket 2019.

Region:	1:a besök	Gråstarr	Ögon	Snittbetyg
Blekinge	2	3	1	2,0
Dalarna	1	3	1	1,7
Gotland	4	2	4	3,3
Gävleborg	1	3	1	1,7
Halland	5	4	4	4,3
Jämtland	1	3	3	2,3
Jönköping	2	4	3	3,0
Kalmar	2	3	3	2,7
Kronoberg	4	4	3	3,7
Norrbottn	1	1	1	1,0
Skåne	2	3	2	2,3
Stockholm	3	4	4	3,7
Sörmland	1	1	1	1,0
Uppsala	3	3	3	3,0
Värmland	1	2	2	1,7
Västerbotten	2	3	2	2,3
Västernorrland	1	1	1	1,0
Västmanland	2	4	4	3,3
Västra Götaland	1	3	2	2,0
Örebro	1	3	1	1,7
Östergötland	1	1	1	1,0
Hela riket, ögon	1	2	2	1,7

Tabell 4.1: Ögonvård, hela riket, första besök och operation/åtgärd, genomsnittlig måluppfyllelse väntetider i procent 2011–2019.

år:	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1: a									
besök									
ögon	82	82	80	78	72	65	65	68	67
Op.									
gråstarr	87	85	91	91	89	83	83	80	78
Op. ögon									
övrig	75	78	75	74	69	72	71	73	73

Tabell 4.2: Regionernas och rikets snittbetyg 2013–2019.

Region:	2013	2015	2017	2019
Blekinge	3,7	3,0	2,7	2,0
Dalarna	1,7	1,7	1,3	1,7
Gotland	5,0	4,7	4,3	3,3
Gävleborg	3,0	2,0	2,3	1,7
Halland	5,0	5,0	4,0	4,3
Jämtland	2,0	1,3	1,0	2,3
Jönköping	5,0	4,0	3,0	3,0
Kalmar	4,0	4,0	3,0	2,7
Kronoberg	4,3	4,0	3,3	3,7
Norrbottnen	3,7	2,0	2,0	1,0
Skåne	2,0	2,3	2,3	2,3
Stockholm	4,3	3,7	4,0	3,7
Sörmland	2,0	2,0	1,0	1,0
Uppsala	2,7	2,0	2,7	3,0
Värmland	3,3	3,0	2,7	1,7
Västerbotten	3,7	2,7	2,0	2,3
Västernorrland	2,3	1,3	1,7	1,0
Västmanland	3,7	3,7	3,3	3,3
Västra Götaland	3,3	2,0	2,0	2,0
Örebro	2,3	1,7	1,0	1,7
Östergötland	4,3	4,3	1,7	1,0
Hela riket, ögon	3,0	2,0	2,0	1,7

Synskadades Riksförbund är landets företrädare för personer med synnedsättning.

Detta material finns i följande versioner: på papper i tryckt text, som punktskrift, som word-fil, samt inläst på CD i DAISY-format. Beställs hos SRF Kontorsservice, tel: 08-39 92 20 eller via e-post: material@srf.nu

Synskadades Riksförbund · 122 88 Enskede
tel: 08-39 90 00
info@srf.nu · www.srf.nu

Stöd gärna vårt arbete.
Pg 90 00 90-2